

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL A Balmazújváros és Vidéke Takarékszövetkezet a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló (Hpt) 1996. évi CXII. tv. 137/A §-a, illetve a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Kormányrendeletben előírt kötelezettségének megfelelően, a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

I. KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

A belső tőkemegfelelés értékelés folyamata mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje,

a Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítja, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre,

hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából **kis intézménynek** minősíti magát, mert:

nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz

termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást

viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,

a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

Kockázati stratégia meghatározása

Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések

Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkéjével.

1. Kockázati stratégia

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

A kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A kockázati stratégiát az Igazgatóság hagyja jóvá, a benne foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Balmazújváros és Vidéke Takarékszövetkezet Igazgatósága által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket.

2. Kockázatkezelési alapelvek:

A takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).

A takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)

A takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)

A takarékszövetkezet kockázatok a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.

A takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatok limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (*Lényeges kockázatok kezelésének elve*)

A kockázatok behatárolása érdekében a takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.

A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*

A takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*

A takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.

A takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.

A takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*

A takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke-megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként állítja össze. A kockázati szerkezetben bemutatásra kerül, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, és szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítja a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

3. Lényeges kockázatok és a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása

A Balmazújváros és Vidéke Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie,

amelyből származó potenciális veszteség mértéke – a Takarékszövetkezet ügyvezetésének szubjektív értékelése szerint – egy év alatt meghaladja a szavatoló tőke 10 %-át,

a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tart.

A kockázatok rövid tartalmi ismertetése:

a.) Hitelezési kockázat:

Általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt. A Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű a hitelezési kockázat. A kezelésére vonatkozó szabályokat belső utasítások, eljárási rendek rögzítik.

A legjelentősebb hitel kockázatkezelési célok

- Az adósminősítési rendszer továbbfejlesztése, az új tőke megfelelési szabályozásnak való megfelelés érdekében.
 - A fedezetértékelési szabályzat felül vizsgálata, annak érdekében, hogy az megfeleljen az új tőke megfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek.
 - Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása.
 - A hitel monitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése.
- a Hpt. vonatkozó előírásainak megfelelő törvényi kockázatvállalási limitek, ideértve:
- a Hpt. 79. § (1) bek. szerinti nagykockázat-vállalás felső határa,
 - a vállalható nagykockázatok együttes felső határa,
 - a Hpt. 79. § (7) bek. hatálya alá eső (kapcsolódó) kockázatvállalások felső határa,
- az egyes ügyfél típusokra meghatározott limitek

Biztosíték nélküli kockázatvállalási ügylet létesítése kizárt, mely a hitelezési kockázat mértékét nagyban befolyásolja pozitív irányban.

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása a szabályozásban meghatározott **sztxenderd módszeren alapul**.

b.) Működési kockázat:

A nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata. A működési kockázat a kis intézmények legjelentősebb kockázatai közé tartoznak. A működési kockázat tőkekövetelményének számítása **alapmutató módszer** szerint történik.

c.) Koncentrációs kockázat:

A hitelkockázatok koncentrációja alatt az egyes ügyfelekkel és kereskedelmi partnerekkel szembeni olyan követelés eloszlását értünk, amely az ügyfelek/partnerek viszonylag kisszámú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem teljesítéséből fakad, veszélyeztetve ezzel az intézmény üzletszerű működését. A kisszámú csoport eseteire, a gyakorlatban a hitelintézeti törvényben is definiált nagykockázat fogalmát használjuk.

d.) Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat:

A kamatkockázat a piaci kamatláb változásának a Takarékszövetkezet pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatkockázat az a jelenlegi, illetve jövőbeni kockázat, hogy a Takarékszövetkezet nyeresége (közvetve a tőkéje) csökken vagy teljes mértékben elvész a piaci kamatlábak, hozamok szintjének, arányainak változásából eredően. A nem-kereskedési könyv kamatkockázatának jogszabályi tőkekövetelménye 1. pillér alatt nincs. A Takarékszövetkezet a nem-kereskedési könyvi kamatláb-kockázatot a 2. pillér alatt kamatkockázati limitek működtetésével és rendszeresen végzett stressz tesztekkel kezeli.

A Takarékszövetkezet a kamatláb-kockázatra vonatkozóan a 2. pillér alatt közvetlenül nem teljesít tőkekövetelményt, azonban rögzíti, hogy az elvégzett stressz teszt eredménye nem haladhatja meg a Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének 20 %-át. A limiten belül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

e.) Likviditási kockázat:

Annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezet nem képes a vele szemben fennálló, esedékes és jogos kötelezettségnek – pénzeszközök hiánya miatt – eleget tenni, illetőleg annak kielégítése érdekében csak kedvezőtlen feltételek mellett tud eszközöket értékesíteni és/vagy pótlólagos forrást bevonni, valamint a Takarékszövetkezet nem képes időben valamely (befektetési) eszközét eladni/átadni, és ezért vesztesége keletkezik. A likviditási kockázatnak jogszabályi (szabályozói) tőkekövetelménye 1. pillér alatt nincs. A Takarékszövetkezet a likviditási kockázatát a 2. pillér alatt likviditási kockázati limitek működtetésével, likviditási stressz tesztet készítésével kezeli. A limiten belül a likviditási kockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott – a belső tőkemegfelelés értékelési folyamat során számolt – tőkepuffer jelenti. A limiten felül a likviditási kockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

f.) Reputációs kockázat:

A tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érinti olyan kockázat, amely a Takarékszövetkezetről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, befektetői vagy hatósági véleményből származhat, és a Takarékszövetkezet külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánulhat meg. A reputációs kockázat tőkefedezetét a belső tőkeszükségletnél meghatározott tőkepuffer jelenti.

g.) Reziduális kockázat:

Jelentős mértékben működési kockázat jellegű, mert a belső folyamatok hibás működésével és/vagy alkalmazottak nem megfelelő feladat végzésével, illetve olyan külső tényezőkkel függnek össze, amelyeket nem a Takarékszövetkezet idézett elő. Amennyiben ezen események veszteséget okoznak, a Takarékszövetkezet a működési kockázat keretei között azonosítja a történeteket. A veszteséget nem okozó reziduális kockázatokat a Takarékszövetkezet a panaszügyeken és a peres ügyeken keresztül veszi számba. A reziduális kockázatokra a Takarékszövetkezet nem határoz meg belső tőkeszükségletet, azok fedezetét a tőkepuffer jelenti.

4. Tőketervezés

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez. A tőketervezés a Takarékszövetkezet tervezésének szerves része, melynek keretében az üzleti tervvel és a kockázati stratégiával összhangban – gördülő módon – három évre előre, éves bontásban számszerűen határozza meg a szabályozási, valamint belső szempontból rendelkezésre álló tőke, valamint a minimális szabályozási tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet meghatározott fő elemeit.

A szavatoló tőke és a belső tőke meghatározása

A Takarékszövetkezet a szavatoló tőkét a Hpt. V. sz. melléklete alapján, a felügyeleti adatszolgáltatásban szereplő formátumban számolja. A belső tőkeszámítás céljára a Takarékszövetkezet a szabályozás által meghatározott szavatoló tőkét alkalmazza, a Hpt. V. sz. mellékletében foglalt korlátozások figyelembe vételével.

Tőkemegfelelés alakulásának figyelése

A Takarékszövetkezet legalább negyedéves gyakorisággal közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését követően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőkemegfelelését, az alábbiak figyelembe vételével:

havonta kell számolni a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban,

havonta kell számolni a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a tőkepuffer nélkül, hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban,

negyedévente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét a koncentrációs-, devizaárfolyam-, nem-kereskedési könyvi-, és a likviditási kockázati típusokra,

évente kell elvégezni a tőkepuffer mértékének meghatározásához a Takarékszövetkezet önértékelését.

TőkeMegfelelésről szóló jelentések

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkeMegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak. Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkeMegfelelésének alakulását havonta nyomon követi. A tőkeMegfelelés belső értékelés folyamatát a belső ellenőr a rendes évi munkaterve keretében évente megvizsgálja.

Kockázatkezelési szervezet bemutatása:

A Takarékszövetkezet a kockázatainak minimalizálása érdekében, a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítása érdekében kockázatkezelői munkakört alakított ki.

A kockázatkezelő a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőkeTervezésért felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések,
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása,
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása,
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés,
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szTenderdek kialakítása.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakította ki, mellyel biztosítja a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A kockázatkezelési rendszer működtetését kockázatkezelésre kijelölt személy végzi. Tevékenységének lényege, hogy a takarékszövetkezetnél felmerült összes kockázatot számba vegye, kezelésükre, csökkentésükre eljárásokat dolgozzon ki, mely eljárásokkal a folyamatos kockázatértékelés megvalósulhat. Fontos feladata, hogy a hiteldöntések előtti (Igazgatóság) kockázatfelmérést elvégzi.

II. JAVADALMAZÁSI POLITIKA

A vonatkozó jogszabályok:

- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 1996. évi CXII. törvény (Hpt.)
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Elnökének a javadalmazási politika alkalmazásáról szóló 1/2010. és 3/2012.(VIII.04.) számú ajánlása
- Az Európai Parlament irányelvei, a 2006/48/EK, 2006/49/EK irányelvek és azok 2010. évi módosításai (CRD III.)
- A 131/2012. (VII. 18.) Kormány rendelet
- A 234/2007. (IX.04.) Kormány rendelet

A Javadalmazási Politikát, mint belső szabályzatot az Igazgatóság a 2/2013. (II. 01.) sz. Határozatával fogadta el 2013. január 01.-i visszamenőleges hatállyal.

A Javadalmazási Politika nyomtatott formában kiadásra került valamennyi kirendeltség részére, elérhető a Takarékszövetkezet belső szerverén, valamint a Takarékszövetkezet központjában az elnök-ügyvezetőnél és az ügyvezető-főkönyvelőnél.

Célja: A Takarékszövetkezetnél tisztséget vagy munkakört betöltő személyek javadalmazása álljon összhangban a hitelintézet hosszú távú érdekeivel, kockázatvállalási és kockázat kezelési elveivel.

Alapelve: Szövetkezetünk üzleti céljainak, stratégiájának és a dolgozók céljainak hosszú távú összehangolása, mely biztosítsa minden munkavállalónak a világos, átlátható, pontosan tervezhető javadalmazási rendszert.

Bizonyos juttatásokat minden dolgozó alanyi jogon kap, függetlenül a teljesítménytől.(Rögzített)
A hatékonyság, az eredményesség növelése érdekében viszont minden évben meghatározzuk a teljesítménymérés feltételeit, (Teljesítménytől függő) mely ösztönzőleg hat a munkatársak személyes fejlődésére, s ezáltal szolgálja a Takarékszövetkezet céljainak megvalósulását.

A Javadalmazási Politika felépítése a PSZÁF ajánlása szerinti elvárt tartalmat követi.

A Javadalmazási Politikát az Igazgatóság fogadta el és vizsgálja felül, míg az FB felel a végrehajtásáért, ellenőrzéséért. A Takarékszövetkezet piaci részesedése nem éri el az 5 %-ot, ezért külön javadalmazási bizottságot nem hoztunk létre.

Személyi hatálya: minden munkaviszonyban álló munkavállalóra kiterjed, az alábbi részletezettség mellett „általános” és „speciális” (a kötelezően kiemelt munkakörök) hatályt követ.

Kétféle javadalmazási típust határoztunk meg, melyek az alábbiak:

1. Rögzített javadalmazás:
 - személyi alapbér
 - választható béren kívüli juttatások
 - gépjárműhasználat (céges, magán)
 - távközlési eszközök használata
 - belső – munkavállalói – hitelezés
 - segélyek
 - balesetbiztosítás
2. Teljesítményjavadalmazás:
 - kiemelt munkakörök betöltőinek célpremixálási rendszere (speciális)
 - vezetők, beosztottak célprémium feladatainak meghatározása (általános)

Mindkét esetben a kifizetés a munkavállalók pénzforgalmi számlájára indított átutalással történt.
A teljesítményjavadalmazás megállapításkor legalább három év teljesítménymutatóit kell figyelembe vennie azzal, hogy a Korm.Rend. szerint 2011-ben egy év, 2012-ben kettő év, míg 2013-ban három év teljesítmény mutatóit kellett illetve kell figyelembe venni.

Kiemelt személyek teljesítmény értékeléséhez meghatározott pénzügyi mutatók:

- a.) nem teljesítő hitelek részarányának változása
- b.) tőkekövetelmény előírásának való megfelelés mértéke
- c.) likviditási kockázatmérő mutatószámok változása (hitel-betét aránya, nagy egyedi betétektől való függőség
- d.) elért adózás előtti eredmény

A speciális személyi hatály Takarékszövetkezetünknel az alábbi 3 főre (a HPT. 69/B. § (2) bek. szerinti személyek vonatkozásában)

- elnök-ügyvezető
- ügyvezető-főkönyvelő
- kockázatkezelésért felelős munkatársra terjedt ki.

Takarékszövetkezetünknel 2013-ban a három kiemelt személy vonatkozásában, az alábbiak szerint alakult a kifizetett rögzített és teljesítményjavadalmazás összegszerűen:

3 fő	Rögzített javadalmazás	21.308 e Ft
3 fő	Teljesítményjavadalmazás	9.923 e Ft

A kiemelt munkaköröknél a teljesítményjavadalmazás mértékének megállapításához, a teljesítménymutatók értékének helyességét felülvizsgáltattuk, független könyvszakértő bevonásával.

Alkalmazzuk:

- a korm.rend.szerinti lehetőséget, a kifizetés halasztási időtartam nélkül történt.

Nem alkalmazzuk a PSZÁF által nem támogatott eljárásokat:

- garantált teljesítményjavadalmazás
- fedezeti ügyletkötés
- kockázatmentesítésre vagy áthárításra vonatkozó szerződések kötése
- nem alkalmazzuk az átfedést az alapbér és a teljesítmény-javadalmazás között

III. SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

a) Alapvető, járulékos és kiegészítő tőke összege

adatok ezer Ft-ban

Alapvető tőke összege	914 363
Járulékos tőke	0
Kiegészítő tőke	0

b) Alapvető tőke pozitív és negatív összetevői:

Jegyzett tőke (3A111)	284 990
Tőketartalék (3A112)	33 101
Eredménytartalék	490 863
Lekötött tartalékból a fel nem osztható szöv.vagyon	0
Általános tartalék	87 572
Általános kockázati céltartalék a korr.mfőösszeg 1,25%-ig	0
Mérleg szerinti poz. eredmény, könyvvizsgáló ált.hitelesítve	17 837

Immateriális javak , a LT megh.-nál figy.be vettek kivételével	
--	--

ALAPVETŐ TŐKE	914 363
---------------	---------

Levonások előtti szavatoló tőke 3A3	914 363
SZAVATOLÓ TŐKE (szolvencia ráta számlálója)	914 363

c) Járulékos tőke pozitív és negatív összetevői:

A Takarékszövetkezet szavatoló tőkéje járulékos elemet nem tartalmaz.

d) A Hpt. 5. sz. melléklet 13. és 14. pontja szerinti értékek

A Takarékszövetkezet szavatoló tőkéje járulékos elemet nem tartalmaz.

A Takarékszövetkezet a más pénzügyi intézményben, befektetési vállalkozásban, biztosítóban, valamint viszontbiztosítóban a hitelintézet befolyásoló részesedéssel nem rendelkezik.

A Takarékszövetkezet más pénzügyi intézményben, befektetési vállalkozásban, biztosítóban, valamint viszontbiztosítóban lévő részesedések könyv szerinti értéke a szavatoló tőke tíz százalékát nem haladja meg.

A hitelintézet a hitelezési kockázatát nem belső minősítésen alapuló módszerrel számítja ki

e) A Hpt. 5. sz. melléklet 17. pontja szerinti értékek

A szavatoló tőke a 76. § (1) bekezdése a) pontjának 1. és 4. pontja és (2) bekezdése alkalmazásában a 16. pontban foglalt levonásokat követően fennmaradó szavatoló tőke.

	e Ft
SZAVATOLÓ TŐKE	914 363

IV. A TAKARÉKSZÖVETKEZET TŐKEMEGFELELÉSE

a) A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek, stratégiák

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés tekintetében az OTIVA, a Takarékbank és a bankárképző által közösen készített és a PSZÁF által elfogadott belső tőkeszámítási módszertant alkalmazza. A szabályzat fő kockázat típusok szerint csoportosítva tartalmazza azok értelmezését, a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, a lényeges kockázatokat, és a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározását, valamint a tőketervezés módszertanát.

A különböző típusú, számszerűsített kockázatokat a takarékszövetkezet az „építőkocka” elv alapján összesíti, amely a különböző kockázatokra mért belső tőkeszükségletek összeadását jelenti. Ez az elv megegyezik a szabályozás által meghatározott szavatoló tőke követelmény meghatározásával. Az „építőkocka” elv alkalmazását indokolja, hogy a sztenderd módszerek alkalmazása nem teszi lehetővé a kockázatok közötti összefüggések számszerűsítését, azon a feltételezésen alapul, hogy a kockázatok mindegyike egyszerre következik be.

A takarékszövetkezet a belső tőke számítás során a sztenderd módszert alkalmazza, melynek keretében tőkeszükségletet számítunk az alábbi kitettségekre:

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások

Vállalkozások

Lakosság

Ingatlannal fedezett követelések

Késedelmes tételek

Egyéb tételek

b) A takarékszövetkezet kitettségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76§-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitettségi osztályonkénti bontásban

A kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitettségi osztályonként

	Mó Ft
1. A 76/A. § vagy a 76/B-76/D. § szerint számított - a hitelezéskockázat-mérséklés mértékével csökkentett - kockázattal súlyozott kitettség érték (hitelezési kockázat) nyolc százalékának, a felhígulási kockázat tőkekövetelményének, valamint a kereskedési könyvben és a nem kereskedési könyvben nyilvántartott tételek külön jogszabályban meghatározott partnerkockázati tőkekövetelménye	306,139
a) központi kormányval vagy központi bankkal szembeni kitettség tőkekövetelménye	
b) regionális kormányval vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség tőkekövetelménye	0,143
c) közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség tőkekövetelménye	
d) multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség tőkekövetelménye	
e) nemzetközi szervezettel szembeni kitettség tőkekövetelménye	
f) hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség tőkekövetelménye	17,930
g) vállalkozással szembeni kitettség tőkekövetelménye	61,832
h) lakossággal szembeni kitettség tőkekövetelménye	85,389
i) ingatlannal fedezett kitettség tőkekövetelménye	64,792
j) késedelmes tétel tőkekövetelménye	21,279
k) fedezett kötvény formájában fennálló kitettség,	
l) értékpapírosítási pozíció tőkekövetelménye	
m) kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség tőkekövetelménye	
n) egyéb tétel tőkekövetelménye	54,774
2. külön jogszabályban meghatározottak szerint a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíció- és nagykockázatvállalások tőkekövetelménye:	
3. a tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat és árukockázat miatt felmerülő piaci kockázat tőkekövetelménye:	3,227
4. 76/J. § szerinti működési kockázat tőkekövetelményének	92,178
Tőkekövetelmény összesen:	401,544

c) a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése

A hitelminőség romlásának megközelítésére a takarékszövetkezet stressz teszt számítással igyekszik felkészülni a váratlan, előre nem látható esemény, - számszerűsíthető kockázatok -

szavatoló tőkére gyakorolt hatására. Az egyes kockázat típusok stresszelése érzékenységi vizsgálat formájában történik.

A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfolió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében

miként nő az értékvesztés és céltartalék-képzés, és
miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A hitelezési kockázat számításokat a PSZÁF-nak az új tőke megfelelési követelményekre vonatkozó adatszolgáltatási táblázatai alapján kell számítani több lépésben. A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összkitettsége meghaladja az 5%-ot.

A stressz tesztek az OTIVA által összeállított excel fájl kitöltésével készítjük el és vizsgáljuk, hogy a jogszabályi előírásokon alapuló tőkeszükséglet fölött lévő szavatoló tőke milyen fedezetet nyújt a belső tőkeszükséglet összegére.

d) az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A Takarékbank Zrt. a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: ISz Tv.) 1. § (4) és 15. § (2) a) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseknek megfelelően meghatározta az ügyletminősítés és az értékvesztés elszámolás/céltartalék képzés szabályait, melyet Takarékszövetkezetünknek kötelezően alkalmazni kell. A szabályzat 2014. január 1.-től lépett hatályba, viszont már a 2013. évi mérlegbeszámoló elkészítésekor alkalmaznunk kell. A szabályzat hatálya alá tartozó kintlévőségeket, befektetéseket, követelések fejében kapott készleteket és mérlegen kívüli vállalt kötelezettségeket a Takarékszövetkezet negyedévente minősíti.

A Takarékszövetkezet a szavatoló tőke 1%-át meg nem haladó kintlévőségeit a csoportos egyszerűsített értékelés alapján minősíti, míg a fenti összeghatárt meghaladó ügyleteknek az egyedi minősítési eljárás szabályai szerint történik a minősítése. Összeghatártól függetlenül egyedileg kerülnek értékelésre a három éves késedelmet meghaladó ügyletek.

A csoportos egyszerűsített minősítés során lakossági ügyleteknél a minimálbér összegét el nem érő, vállalkozói ügyleteknél a 250.000,- Ft-ot el nem érő ügyletek esetében a Takarékszövetkezet értékvesztést nem számol el. (lényegességi küszöb)

A csoportos egyszerűsített eljárás értékvesztés kulcsait az alábbi táblázat szemlélteti:

Értékvesztés kulcsok a csoportos minősítés keretében - a lejárt napok száma mellett a biztosítékot (fedezettséget) is figyelembe vevő egyszerűsített minősítési eljárás estére				
Lejárt napok száma		Fedezettség*		
Lakosság	Egyéb	100 - 150 % felett	75 - 150 % között	75 % alatt
		ÉV kulcs		
0-30	0-15	0	0	0
31-60	16-60	0	0	5
61-90	61-90	0	10	20
91 – 365	91 - 365	20	40	50
366 – 730	366 - 730	40	71	90
Nagyobb, mint 730	Nagyobb, mint 730	70	85	100

A takarékszövetkezet az eszközök után elszámolt értékvesztést a Számviteli Politikában meghatározott módon az egyéb ráfordítások növekedéseként, az értékvesztés visszairását pedig az üzleti évben elszámolt értékvesztés összegéig az egyéb ráfordítások csökkenéseként, az ezt meghaladó összeget pedig egyéb bevételként számolja el. A képzett céltartalékot az egyéb ráfordításokkal szemben számolja el a takarékszövetkezet.

e) azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt értékvesztésre és a képzett céltartalékra vonatkozó nyilvánosságra hozatalt a takarékszövetkezet következő megbontás szerint teljesíti:

Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség:	2 643 052 e Ft
Reg. kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettség:	9 110 e Ft
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség:	2 488 267 e Ft
Vállalkozással szembeni kitettség:	1 495 372 e Ft
Lakossággal szembeni kitettség:	1 630 163 e Ft
Ingatlannal fedezett kitettség:	1 946 207 e Ft
Késedelmes tételek:	619 934 e Ft
Egyéb tételek:	832 843 e Ft

Értékvesztés alakulása 2013. évben

adatok eFt-ban

Értékvesztés alakulása (Korm.r.25.§ 3.pont)					
Ssz.	Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
01	Hitelintézetekkel szembeni követelés				0
		433			374
02	Ügyfelekkel szembeni követelés	748	163 559	222 963	344
03	Árfolyam változás miatti értékvesztés képzés	2 746	625	244	3 127
04	Halasztott fizetéssel eladott értékpapírok, részesedések, követelések miatti köv.				0
05	Részesedések Takszoft 2002. Kft	1 772		1 772	0
06	Részesedések Balmaz-Takinvest Kft	10 212	6 088		16 300
07	Követelés fejében átvett eszköz (készlet)	14 499			14 499
08	Egyéb követelés	3 274		357	2 917
		466			411
09	ÉRTÉKVESZTÉS összesen:	251	170 272	225 336	187

Céltartalék alakulása 2013. évben

adatok eFt-ban

A tárgyévi céltartalékképzés és felhasználás(25.§2.)					
S.sz.	Megnevezés	Nyitó	Képzés	Felhasználás	Záró
01	Céltartalék nyugdíjra és végkielégítésre	0		0	0
			104		
02	KC. Függő és biztos jövőbeni kötelezettségre	1 849	749	72 026	34 572
03	Általános kockázati céltartalék	0		0	0
04	Egyéb céltartalék árfolyamveszteség	0		0	0
05	Céltartalékok bef.pénzügyi eszköz miatt	6 076	14 832	6 076	14 832
			119		
06	CÉLTARTALÉK ÖSSZESEN:	7 925	581	78 102	49 404

V. SZTENDERD MÓDSZER

A takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadja el. A takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tökekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében **sztemderd módszer szerint**, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztemderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok **egyszerű módszere** szerint számítja ki. A sztemderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitemtség érték meghatározásához a takarékszövetkezet minden kitemtséget a Hkr.-ben meghatározott kitemtségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitemtségek besorolásánál figyelembe vesszük a Hkr.-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait. A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitemtségnél a

PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak.

VI. HITELEZÉSI KOCKÁZAT MÉRSÉKLÉS

A tőkekövetelmény mérséklésénél a takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei

A fedezet a szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír és értéke független az adós vagyoni és jogi helyzetétől. A takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet fedezet kikötése mellett vállal. A takarékszövetkezet a prudens működés biztosítása érdekében a szükséges kockázatsökkentés mértékét és az alkalmazott hitelkockázat-csökkentő eszközöket az ügylet és ügyfél kockázatosága figyelembevételével határozza meg.

A hitelintézetnek a kihelyezésről szóló döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

A takarékszövetkezet alábbi biztosíték fajtákat köti ki és alkalmazza a kockázatvállalási tevékenysége során:

A.) Dologi biztosítékok

1. Óvadék
2. Zálogjog
 - 2.1. Jelzálogjog (keretbiztosítéki jelzálogjog)
 - 2.1.1. Ingatlant terhelő jelzálogjog
 - 2.1.2. Ingóságot terhelő jelzálogjog
 - 2.2. Kézizálogjog
 - 2.3. Vagyont terhelő zálogjog
 - 2.4. Zálogjog jogon és követelésen
3. Opció

B.) Személyi biztosítékok

1. Garancia
 - 1.1. Bankgarancia
 - 1.2. Állami garancia
 - 1.3. Egyéb garancia
2. Kezesség
3. Az adós jövedelme
4. Engedményezés
5. Azonnali beszédési megbízás

A takarékszövetkezet fedezetként nem fogadja el:

- az általa kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt és részjegyet,
- a hitelintézeti csoporthoz tartozó másik vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a Takarékszövetkezet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényeit,
- olyan biztosítékokat, amelyet már más jogügylet kapcsán lekötöttek, illetve jelzálogjog esetén 70 %-ot meghaladóan már lekötöttek.

A takarékszövetkezet által elismert biztosítékok fő típusai - a Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló -szabályzat szerint az alábbiak:

- a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok,
- a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét,
- a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapír, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja,
- garancia és készfizető kezesség.

Garanciát nyújtók és kezességet vállalók és azok hitelminősítési kategóriái a Hkr. 108. § (1) bekezdése alapján:

A Takarékszövetkezetnél 2013. évben a Központi Kormány, a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., AGHVA Zrt. illetve az MV Zrt. által vállalt garancia került elfogadásra.

VII. KERESKEDÉSI KÖNYV

A Takarékszövetkezetnek 2013. évben kereskedési könyvi tétele nem állt fenn.

VIII. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK POZÍCIÓK

1./ A takarékszövetkezetnek a kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben lévő kitettségének mérlegszerinti értéke 51 583 e Ft, tőzsdén nem forgalmazott részvény.

2./ **A kamatkockázat** az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyvi kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb-változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2012. számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának). A takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat

nélküli szerződések (pl. folyószámla betét, folyószámla hitel stb.) tartós részét (tartós magnak is nevezik) nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése havonta történik.

A takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya. Ez látható az alábbi táblázatban:

Időszak/Devizanem	HUF	EUR	USD	CH	GBP	JPY
2013. I. negyedév	4,45					
2013. II. negyedév	5,66					
2013. III. negyedév	10,23					
2013. IV. negyedév	11,00					

IX. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

A takarékszövetkezet a Hpt. 76/J.§ értelmében az **Alapmutató módszer** szerint számolja a tőkekövetelményét, értéke 2013. december 31-én 92 178 e Ft.

Balmazújváros, 2014. május 23.

**Balmazújváros és Vidéke Takarékszövetkezet
ügyvezetése**